

ТЭТГЭМЖ гэж хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгийг хэлнэ.

Тэтгэмжийн даатгалын сангаас даатгуулагчид олгох тэтгэмж нь дор дурдсан төрөлтэй байна. Үүнд:

- Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны
- Жирэмсний болон амаржсаны
- Оршуулгын

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХӨЛС, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ОРЛОГООС ДАРААХ ХУВЬ ХЭМЖЭЭГЭЭР ТӨЛНӨ

Ажил олгогчийн төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ	1.0%
Албан журмын даатгуулагчийн төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ	0.8%
Сайн дурын даатгуулагчийн төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ	1.0%

Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж

Шимтгэл төлвөл зохих хугацаа:

Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэлийг ердийн өвчин, ахуйн ослын улмаас хөдөлмөрийн чадвараа түр хугацаагаар алдахаас өмнө **3** ба түүнээс дээш сарын хугацаагаар төлсөн даатгуулагч хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж авах эрхтэй.

Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийг даатгуулагчийн шимтгэл төлж ажилласан хугацааг харгалзан түүний сүүлийн бүтэн ажилласан 3 сарын хөдөлмөрийн хөлснөөс доор дурдсан хувь хэмжээгээр бодно:

Шимтгэл төлсөн хугацаа	Шимтгэл бодох хувь
5 хүртэл жил	50%
5-14 жил	55%
15 ба дээш жил	75%

Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж олгох хугацаа:

- Хөдөлмөрийн чадвар түр хугацаагаар алдсан ажлын эхний 5 өдрийн хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмжийг ажил олгогчоос, 6 дахь өдрөөс эхлэн чадвар нь сэргээгдэх, эсхүл тахир дутуугийн тэтгэвэр авах эрх үүсэх хүртэл хугацааны тэтгэмжийг тэтгэмжийн даатгалын сангаас тус тус олгоно.

Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж авах хүсэлт илгээх:

Даатгуулагч Та хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж авах хүсэлтээ

<https://daatguulagch.ndaatgal.mn/> цахим хаягаар нийгмийн даатгалын байгууллагад илгээж болно.

Тэтгэмж тогтоолгоход бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Эмнэлгийн хуудас (албан журмын даатгуулагч эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын байгууллага руу илгээнэ).

Сайн дурын даатгуулагчийн хувьд:

- Эмнэлгийн хуудсыг харьяалах Нийгмийн даатгалын хэлтэст хүргүүлж, тэтгэмж авах хүсэлтээ гаргана;
- Эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд Даатгуулагчийн веб (ndaatgal.mn)-ийн тусламжтайгаар тэтгэмж авах хүсэлтээ илгээнэ.

Жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж

Шимтгэл төлсөн байвал зохих хугацаа:

Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэлийг жирэмсний чөлөө авахаас өмнө 12 сараас доошгүй хугацаанд, үүнээс сүүлийн 6 сард нь тасралтгүй төлсөн даатгуулагч эх жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах эрхтэй.

Ажил хөдөлмөр эрхэлж байсан буюу албан журмын даатгуулагч эхэд хуульд заасны дагуу хүүхдээ асрах чөлөөтэй байх хугацаандаа дахин хүүхэд **төрүүлэх бүрт** жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж олгоно.

Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл төлөх хугацааг хангасан даатгуулагч эх, хүүхдээ 196-гаас доошгүй хоног тээгээд дутуу төрүүлсэн буюу үр хөндүүлсэн, жирэмслэлтийг эмнэлгийн аргаар тасалсан, мөн 196 хоног тээгээгүй боловч амьдрах чадвартай хүүхэд төрүүлсэн бол жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах эрхтэй.

Жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж бодох хувь хэмжээ:

Даатгуулагчид жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмжийг 4 сарын хугацаанд ажлын өдрөөр тооцож сүүлийн 12 сарын дундаж хөдөлмөрийн хөлс, орлогоос дор дурдсан хувь хэмжээгээр тооцно:

Нийгмийн даатгалын хэлбэр	Тэтгэмж бодох хувь
Албан журмын даатгуулагч	100 %
Сайн дурын даатгуулагч	

Жишээ: Даатгуулагч эх 6 жил тасралтгүй тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл төлж ажилласан, түүний сүүлийн 12 сарын хөдөлмөрийн хөлсний дундаж 1.500.000 төгрөг, түүнд жирэмсний эмнэлгийн хуудсыг 2021 оны 9 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хуанлийн 60 хоногоор бичиж олгосон гэвэл:

а) Сарын ажлын өдрийн дундаж хоног: **21.2 хоног**

б) Нэг өдөрт ногдох хөдөлмөрийн хөлс, орлого: $1,500,000\text{₮} : 21,2 \text{ хоног} = 70,755\text{₮}$

в) Тэтгэмж олгох хоног: **43 өдөр** (эмнэлгийн хуудсанд бичигдсэн хугацаан дахь ажлын өдрөөр тооцно)

г) Олговол зохих тэтгэмж: $70,755\text{₮} * 43 \text{ өдөр} = 3,042,453\text{₮}$

Хэрэв даатгуулагч эх ихэр хүүхэд төрүүлсэн бол тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл төлсөн сүүлийн 12 сарын хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогын дунджаас 100 хувиар тооцож **4 сар 20** хоногийн хугацаанд жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмжийг олгоно.

Жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах хүсэлт илгээх:

Даатгуулагч Та жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах хүсэлтээ <https://daatguulagch.ndaatgal.mn/> цахим хаягаар нийгмийн даатгалын байгууллагад илгээж болно.

Бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Эмнэлгийн хуудас (хэрэв эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд Даатгуулагчийн веб (daatguulagch.ndaatgal.mn)-ийн тусламжтайгаар тэтгэмж авах хүсэлтээ илгээнэ).

ОРШУУЛГЫН ТЭТГЭМЖ

Шимтгэл төлвөл зохих хугацаа:

Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэлийг нийтдээ 36 сараас доошгүй хугацаанд төлсөн байх. Даатгуулагч үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний улмаас нас барсан бол шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзахгүй.

Оршуулгын тэтгэмжийн хэмжээ:

Оршуулгын тэтгэмжийн хэмжээ Нийгмийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2016 оны 16 дугаар тогтоолоор баталсны дагуу 1 000 000 төгрөг байна.

Бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Өргөдөл
- Нас барсан даатгуулагчийн хөдөлмөрийн дэвтэр
- Нас барсан даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын дэвтэр
- Нас барсны гэрчилгээ

БҮРДҮҮЛЭХ МАТЕРИАЛ | ТЭТГЭМЖ

Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж авах хүсэлт илгээх:

Даатгуулагч Та хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны тэтгэмж авах хүсэлтээ <https://daatguulagch.ndaatgal.mn/> цахим хаягаар нийгмийн даатгалын байгууллагад илгээж болно.

Тэтгэмж тогтоолгоход бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Эмнэлгийн хуудас (албан журмын даатгуулагч эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын байгууллага руу илгээнэ).

Сайн дурын даатгуулагчийн хувьд:

- Эмнэлгийн хуудсыг харьяалах Нийгмийн даатгалын хэлтэст хүргүүлж, тэтгэмж авах хүсэлтээ гаргана;
- Эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд Даатгуулагчийн веб (ndaatgal.mn)-ийн тусламжтайгаар тэтгэмж авах хүсэлтээ илгээнэ.

Жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах хүсэлт илгээх:

Даатгуулагч Та жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж авах хүсэлтээ <https://daatguulagch.ndaatgal.mn/> цахим хаягаар нийгмийн даатгалын байгууллагад илгээж болно.

Бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Эмнэлгийн хуудас (хэрэв эмнэлгийн хуудсыг цахимаар бичүүлсэн тохиолдолд Даатгуулагчийн веб (daatguulagch.ndaatgal.mn)-ийн тусламжтайгаар тэтгэмж авах хүсэлтээ илгээнэ).

Оршуулгын тэтгэмж тогтооход бүрдүүлэх баримт бичиг:

- Өргөдөл
- Нас барсан даатгуулагчийн хөдөлмөрийн дэвтэр
- Нас барсан даатгуулагчийн нийгмийн даатгалын дэвтэр
- Нас барсны гэрчилгээ